

Силабус
Модуль 2. Організація освітнього процесу: планування, робота класу,
робота з навчальними матеріалами та оцінювання
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (Англійська мова та література)»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))
Спеціалізація	014.021 Англійська мова та зарубіжна література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова

Викладач	Богдана САЛЮК
Кафедра	іноземних мов і методики викладання
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/salyuk-bogdana-anatoliyivna/
Контактний телефон	
Е-mail викладача	bohddanasaliuk@gmail.com
Графік консультацій	середа, 13.00-14.00, ZOOM платформа

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16	14	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4	4	82 год.	

Семестр: весняний.

Мова навчання: англійська, українська.

Ключові слова: підходи та методи навчання англійської мови, планування, робота класу, робота з навчальними матеріалами, система вправ, оцінювання, фідбек.

Мета курсу: забезпечення основ методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови (АМ) в аспекті планування та організації навчального процесу, роботи з навчальними матеріалами та їх адаптації, управління класом та оцінюванні.

Предметом навчальної дисципліни є сучасні підходи та методики до навчання англійської мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде **знати**:

- ключові терміни й основні положення сучасної методики навчання ІМіК;
- навчально-методичні комплекси з англійської мови;
- сучасні підходи до формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції;
- форми, види і способи контролю і оцінювання рівня сформованості мовних,
- сучасні мовні норми та лексику класно-урочного вжитку;
- систему вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК);
- цілі формування іншомовних компетентностей
- особливості ведення шкільної документації
- основи планування освітнього процесу з англійської мови
- принципи підбору, диференціації та адаптації навчального матеріалу.

вміти:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання англійської мови;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси з англійської мови;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів;
- використовувати у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності традиційні та інноваційні методичні технології;
- контролювати і оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетентності;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу з англійської мови;
- вести шкільний журнал та іншу документацію. .
- скласти фрагменти окремих уроків і серії уроків, організувати виконання накресленого плану;

- раціонально поєднувати колективні й індивідуальні форми роботи;
- проектувати і створювати необхідну наочність, методично грамотно її використовувати.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>ПК2. Здатність проектувати педагогічну діяльність, володіти професійнометодичною компетентністю для планування і проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.</p>	<p>РН1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною та іноземною мовами; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.</p> <p>РН5. <i>Добирати</i> доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізувати</i> динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>РН8. <i>Спілкуватися</i> державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, <i>комунікувати</i> іноземною мовою за предметною спеціальністю, висловлювати обґрунтовані твердження.</p> <p>РН11. <i>Виявляти</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності, поваги й толерантності у полікультурному суспільстві.</p> <p>РН13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН2. Складати конспекти уроків різних типів, у тому числі для проведення у дистанційному режимі.</p> <p>ПРН3. <i>Обирати</i> педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи тестування відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного педагогічного контексту.</p> <p>ПРН4. <i>Оцінювати</i> ефективність навчальних матеріалів та вміти адаптувати їх до конкретного освітнього контексту.</p> <p>ПРН11. <i>Демонструє</i> здатність критично оцінювати вітчизняний і закордонний навчальний досвід, власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність і вибудовувати стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p>

Зміст курсу:

Topic 1. Approaches and Methods to Teaching SLA (Second Language Acquisition)

Definition of the Second Language Acquisition. Terms in teaching English as a second/foreign language: L1, L2, target language, EFL, ESL, ELL, approach, methodology, acquisition. Factors affecting SLA: linguistic, cognitive, and sociocultural. The theory of Universal Grammar (by Noam Chomsky), Stephen Krashen's five hypotheses (The Acquisition-Learning hypothesis, the Natural Order hypothesis, the Monitor hypothesis, the Input hypothesis, and the Affective Filter hypothesis). SLA mechanisms: input, intake, output. Ways to encourage the learners in SLA: exposure,

noticing, authentic materials, extensive reading and listening, project work, and task-based learning. Leading approaches and methods to teaching foreign languages: communicative approach, grammar-translation, direct approach, audiolingual method, sociocultural approach, and lexical approach.

Topic 2: Classroom Management

Importance of effective classroom management in creating a positive learning environment. Establishing clear expectations and rules for behavior in the classroom. Creating a positive and inclusive classroom climate that fosters respect, cooperation, and engagement. Developing effective strategies for managing classroom routines and transitions. Promoting student motivation and engagement through interactive and student-centered activities. Managing student behavior and implementing appropriate disciplinary measures when necessary. Building positive teacher-student relationships and effective communication. Differentiating instruction and classroom management strategies to address diverse learning needs. Implementing strategies for managing disruptive behaviors and resolving conflicts. Incorporating technology effectively for classroom management and instruction. Promoting student autonomy and self-regulation through effective classroom management. Reflecting on classroom management practices and making adjustments for continuous improvement

Topic 3. Curriculum Development and Maintaining School Documentation:

Aligning the English curriculum with national or institutional language standards. Determining clear learning objectives and outcomes for each level or grade. Ensuring a balanced approach to language skills: speaking, listening, reading, and writing. Incorporating grammar, vocabulary, pronunciation, and cultural aspects into the curriculum. Providing opportunities for integrated skills development and meaningful language use.

Organizing and updating curriculum documents, including syllabi, lesson plans, and learning materials. Documenting curriculum revisions, updates, and alignment with educational standards. Managing records of student assessments, tests, and examinations. Documenting assessment results, grades, and feedback. Maintaining administrative records, such as school registers.

Topic 4: Lesson Planning:

Importance and objectives of lesson planning. Components of an effective lesson plan. Alignment of lesson objectives with curriculum goals. Selecting appropriate teaching methods and strategies. Incorporating differentiated instruction and individualized learning. Sequencing and organizing lesson activities. Integrating technology and multimedia resources into lesson plans. Creating engaging and interactive learning experiences. Adapting lesson plans for diverse learners. Assessment and evaluation in lesson planning. Reflection and revision of lesson plans. Collaborative lesson planning and team teaching approaches.

Topic 5. Content and Book Selection:

Language portfolio. Components of instructional content. Choosing relevant and authentic materials that reflect students' interests and needs. Including a variety of text types (e.g., fiction, non-fiction, articles, poems) and genres. Integrating multimedia resources, such as videos, audio recordings, and online materials. Selecting materials that promote intercultural understanding and global perspectives. Considering students' language proficiency levels and their cognitive and emotional development. Classifying tasks according to their cognitive level (e.g., recall, comprehension, application, analysis, evaluation, creation). Grouping tasks based on their communicative purpose (e.g., information exchange, problem-solving, opinion sharing, role-playing). Classification Criteria for Tasks: Considering the language proficiency level required to complete the task (beginner, intermediate, advanced). Assessing the complexity and cognitive demands of the task. Evaluating the level of interaction and collaboration involved in the task. Considering the authenticity and relevance of the task to real-life situations. Reflecting on the task's cultural appropriateness and inclusivity. Types and Categories of Tasks. Arranging tasks within specific task groups to ensure a logical progression of difficulty or complexity. The sequence of Task Execution.

Book Selection: Evaluating textbooks and supplementary materials for their alignment with curriculum goals. Assessing the appropriateness of books based on language level, content, and cultural sensitivity. Considering the inclusion of diverse voices, perspectives, and experiences in the books. Looking for books that provide engaging activities, interactive exercises, and authentic language use. Seeking recommendations from colleagues, professional networks, or reputable publishers.

Topic 6. Adaptation and Differentiation of the Materials:

Adapting materials to cater to students' diverse learning styles, abilities, and backgrounds. Modifying activities to address the specific needs of individual learners or groups. Providing additional support or extension activities to accommodate different proficiency levels. Incorporating multi-modal approaches, such as visual aids or hands-on activities, to enhance comprehension. Encouraging student participation in selecting or creating materials that reflect their interests. Categorizing tasks based on their language skills focus (listening, speaking, reading, writing) and specific objectives.

Topic 7. Assessment and Evaluation:

Designing assessment tasks that align with the curriculum objectives and reflect real-life language use. Use a variety of assessment methods, including formative and summative assessments. Assess language skills individually and holistically, considering both accuracy and fluency. Provide constructive feedback to guide students' progress and encourage self-reflection. Use assessment results to inform instructional planning and address individual learning needs.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, навчальні та аутентичні відео і аудіо матеріали, платформа Zoom, Moodle.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та екзамену і вираховується за 100-бальною шкалою.

Методи навчання:

За джерелом інформації:

- Словесні: пояснення, розповідь, бесіда.
- Практичні: методично-орієнтовані завдання
- Наочні: спостереження, демонстрація

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

Методи стимулювання інтересу до навчання: прослуховування/перегляд аутентичних аудіо та відеоматеріалів.

Таблиця 1. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадо-віл ьно	незадо-в ільно	задо-віл ьно	задо-віл ьно	добре	добре	відмінно
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
	не зараховано			зараховано			
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 6			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8						1	1
Практичне заняття 1	2	3	3	3,5	5	5	6
Практичне заняття 2	2	3	3	3,5	5	5	6
Практичне заняття 3	2	3	3	3,5	5	5	6
Практичне заняття 4	2	3	3,5	3,5	4,5	5,5	6
Практичне заняття 5	2	3	3,5	4	4,5	5,5	6
Практичне заняття 6	2	3	3,5	4	4,5	5,5	6
Практичне заняття 7	2	3	3,5	4	4,5	5,5	6
Всього	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 2. Максимальна вага поточного та підсумкового контролів у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного контролю у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	42	
Лекційне заняття	8	
Підсумковий контроль		
Екзамен	50	

Таблиця 3. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E

35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Методика викладання англійської мови: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод І. В. Умань: Візаві, 2018. 65 с.
2. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф. Методика навчання іноземних мов і культур/ за заг. редакцією С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с. Режим доступу : <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/78787878/267/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%86%D0%9C%D1%96%D0%9A%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%202013.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5–9 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2017. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2018–2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь: Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
6. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Provisional edition, Council of Europe, 2017. 230 p. URL: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/1680787989>

Допоміжні

1. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 206 с.
2. Книга вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання / Упоряд. О. Я. Коваленко, І. П. Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
3. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. Київ: Ленвіт, 2002. 356 с.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ: Ленвіт, 2000. 126 с.
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
6. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів. Навчальний посібник з курсу методики викладання іноземних мов у закладах вищої освіти / Т. Є. Єременко, О. М. Трубіцина, І. О. Лук'янченко, А. А. Юмрукуз. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. Одеса, 2018. 201 с.
7. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
8. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
9. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
10. Салюк Богдана, Школа Ірина. Цифровий сторітелінг у навчанні англійської мови здобувачів вищої освіти. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С.375-385.
11. Harmer Jeremy. Essential Teacher Knowledge. Core concepts in English Language Teaching. Pearson Education Limited 2012. 287 p.
12. The Monster book of Language Teaching activities. Office of English Language Programs, Bureau of Educational and Cultural Affairs, U.S. Department of State. 2019. 292 p.

Інтернет-ресурси

Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)
 Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>)

Ресурси для навчання англійської мови, архіви уроків (початкова, основна, старша школа):

<http://www.esl-library.com/index.cfm?PageId=1>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/teaching-kids>

<http://www.englishpage.com/>

<http://www.oup.com/elt/teachersclub/?cc=global>

<http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=28164>

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59454>

<http://www.teachingenglish.org.uk/>

<http://developingteachers.com/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes>

<http://freelanguage.org/>

Сценарії уроків та позакласних заходів з іноземних мов на фестивалі педагогічних ідей «Відкритий урок»:

<http://festival.1september.ru/subjects/10/?subject=10>

BBC Learning English:

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/talkingbusiness/index.shtml>

<http://www.bbc.co.uk/ukrainian/learningenglish/>

Повнотекстові версії «Газети для тих, хто викладає та вивчає англійську мову»:

<http://eng.1september.ru/engarchive.php>

З досвіду навчання лексики, граматики, фонетики (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58111>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/e-lessons/e-lessons.htm>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/pronunciation>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/Dictionaries-and-Encyclopedias>

<http://www.oup.com/elt/global/products/livinggrammar/>

З досвіду навчання аудіювання, говоріння, читання, письма (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59392>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/dictations/dictations.htm>

<http://www.nadasisland.com/writing/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/skills>

<http://iteslj.org/Techniques/Ieong-Dictation.html>

Формування інішомовної соціокультурної компетентності:

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Culture.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Kodotchigova-RolePlay.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Chou-Compliments.html>